

## **Netcongestie vraagt om maatwerk voor continu producerende industrie**

*Inbreng: Commissiedebat Netcongestie*

### **Kernboodschap**

De Nederlandse zuivelindustrie is hét schoolvoorbeeld van cluster 6: energie-intensieve bedrijven op regionale netten. Juist daar neemt de druk op het elektriciteitsnet het sterkst toe, terwijl deze bedrijven essentieel zijn voor economie, werkgelegenheid en verduurzaming.

Voor een sector met 24/7 productie en bederfelijke producten zijn leveringszekerheid, planbaarheid en continue toegang tot capaciteit cruciaal. Beleidsmaatregelen zoals flexibilisering, tijdsafhankelijke nettarieven en het zwaarder belasten van het net sluiten hier slechts beperkt op aan en kunnen leiden tot hogere kosten en extra risico's.

Zonder sectorspecifiek maatwerk - gericht op regionale netten en cluster 6-bedrijven - dreigt de verduurzaming en concurrentiepositie van een internationaal efficiënte sector te vertragen.

### **Drie politieke vragen:**

1. Borgt het kabinet voldoende netcapaciteit én een concreet, planbaar tijdspad voor cluster 6-sectoren op regionale netten?
2. Houdt het kabinet bij flexibiliteitsbeleid en nettarieven rekening met sectoren met 24/7 productie en beperkte flexibiliteit?
3. Borgt het kabinet leveringszekerheid bij maatregelen zoals het zwaarder belasten van het net en inzet van storingsreserve?

---

### **1. Borgt het kabinet voldoende netcapaciteit én een concreet, planbaar tijdspad voor cluster 6-sectoren op regionale netten?**

#### **Korte uitleg**

De druk op regionale netten neemt toe, terwijl juist daar veel zuivellocaties gevestigd zijn. Wachtrijen voor aansluitingen lopen op en beperken uitbreiding en elektrificatie. Voor bedrijven ontbreekt vaak een concreet en betrouwbaar tijdspad voor aansluiting of verzwaring, terwijl dit essentieel is voor investeringsbeslissingen.

De Nederlandse situatie is hierin uniek: congestie speelt juist sterk op regionale netten, waardoor cluster 6-sectoren relatief zwaar worden geraakt.

#### **Beleidsimplicatie**

Zorg voor een concreet, locatie-specifiek en planbaar tijdspad voor aansluiting en verzwaring. Versnel uitbreiding van regionale netten en koppel dit aan investeringszekerheid voor bedrijven.

---

### **2. Houdt het kabinet bij flexibiliteitsbeleid en nettarieven rekening met sectoren met 24/7 productie en beperkte flexibiliteit?**

#### **Korte uitleg**

Het beleid zet sterk in op flexibel elektriciteitsgebruik en tijdsafhankelijke nettarieven. Voor de zuivelindustrie is die flexibiliteit echter beperkt: productieprocessen draaien continu en zijn afhankelijk van voedselveiligheid, productkwaliteit en logistiek.

De effectiviteit van flexibiliteitsmaatregelen verschilt per sector. Voor continu producerende industrie ontstaat het risico dat zij relatief duurder uit zijn en onevenredig worden geraakt door tariefstructuren en contractvormen.

### **Beleidsimplicatie**

Voorkom onevenredige kostenstijging voor sectoren met beperkte flexibiliteit.

Pas tariefstructuren en contractvormen aan op sectorale verschillen.

Stimuleer realistische flexibiliteit (bijv. hybride systemen, buffering) in plaats van generieke verplichtingen.

---

### **3. Borgt het kabinet leveringszekerheid bij maatregelen zoals het zwaarder belasten van het net en inzet van storingsreserve?**

#### **Korte uitleg**

Het zwaarder belasten van het elektriciteitsnet en het inzetten van storingsreserve kunnen extra capaciteit creëren, maar gaan gepaard met een hoger risico op storingen en uitval.

Voor de zuivelindustrie - die werkt met bederfelijke producten en continue processen - is elektriciteit geen flexibiliteitsoptie maar een randvoorwaarde. Onderbreking leidt direct tot productverlies, voedselveiligheidsrisico's en economische schade.

Daarnaast bieden deze maatregelen op regionale netten slechts beperkt perspectief zolang bovenliggende congestie blijft bestaan.

### **Beleidsimplicatie**

Borg leveringszekerheid expliciet als randvoorwaarde in netbeleid.

Maak onderscheid tussen sectoren die storingsrisico kunnen dragen en sectoren waarvoor continuïteit essentieel is.

Zet in op structurele oplossingen (netuitbreiding, regionale versterking) in plaats van alleen risicogebaseerde optimalisatie.

---

### **Conclusie**

Netcongestie is voor de zuivelindustrie geen tijdelijk knelpunt, maar een structurele factor in bedrijfsvoering en investeringsbeslissingen. Juist doordat de sector sterk vertegenwoordigd is op regionale netten en afhankelijk is van continue productie, vraagt dit om gericht maatwerk.

De huidige beleidsrichting – gericht op flexibilisering en efficiënter gebruik van het net – is noodzakelijk, maar niet voor alle sectoren in dezelfde mate toepasbaar.

Zonder voldoende aandacht voor regionale netten, planbare aansluitperspectieven en borging van leveringszekerheid ontstaat een ongelijk speelveld en komt de verduurzaming van de sector onder druk te staan. Netcongestie vraagt daarom niet alleen om meer capaciteit, maar om beleid dat aansluit bij de praktijk van de industrie.